

WIADOMOŚCI SOKOLE

Bezpłatny miesięcznik Tow. Gimn. „SOKÓŁ” w Jarosławiu.

poz. 3747

Druhny i Druhowie.

Zarząd Gniazda, pragnąc nawiązać ściślejszy kontakt z ogółem naszych Członków zwłaszcza tych, którzy okazują zbyt słabe zainteresowanie sprawami sokolimi, postanowił wydać bezpłatny miesięcznik celem zainteresowania wszystkich Członków nie tylko życiem tutejszego Gniazda, lecz także najżywotniejszymi sprawami całego Sokolstwa. Równocześnie Zarząd zwraca się do P. T. Członków o nadsyłanie uwag, życzeń, względnie korespondencji na tematy aktualne zwłaszcza związane z życiem sokolim a godne poruszenia na łamach naszego miesięcznika.

Zarząd Gniazda uważając, że tego rodzaju biuletyn sokoli będzie pożądanym i pożytecznym łącznikiem między poszczególnymi Członkami a organizacją, oddaje w ręce Szanownych Druhen i Druhów 1-szy numer tego Organu w tym przeświadczeniu, że spełni on swoje doniosłe zadanie dla dobra i rozwoju Towarzystwa.

Sprawy ogólne

Ze względu na mający się odbyć we Lwowie w okresie Zielonych Świąt tj. 28 i 29 maja **Złot Sokolstwa Dzielnicy Małopolskiej** podajemy w skróceniu zawarty w numerze marcowym „Sokoła Małopolskiego” artykuł Dra M. Wolańczyka prezesa Dzielnicy p. t.

O tegorocznych złotych

Jesteśmy świadkami szalonych przesunień na karcie Europy. Zniknął w ostatnich dniach jeden z bastionów słowiańskich, przestało istnieć państwo Czechosłowackie. Obok ogólnego tzw. zwiechnięcia równowagi w Europie, jakie sprawa ta wywoła, dotyczy ona w pierwszej mierze nas, gdyż zostaliśmy okoleni przez zachodniego sąsiada od południa na długiej przestrzeni kilometrów. W tej sytuacji każde ze społecznych poczynąń w Polsce nabiera ogromnego znaczenia, niemal wagi dziejowej, a zatem i złoty sokole przygotowane na ten rok nabierają chcąc

nie chcąc — obok obrazu rozwoju wychowania fizycznego, także ogólniejszego charakteru. Są one stale wyrazem zwartości samego Sokolstwa i tężyzny fizycznej, a zarazem harmonii, jaka istnieje i czy ona istnieje, między organizacją zlot urządzającą, a resztą społeczeństwa, harmonii, która jest objawem zrozumienia przez społeczeństwo potrzeby, ba, konieczności pewnej sumy energii i fizycznej połączonej z zwartością duchową. Jest to jeden z warunków wystąpienia narodu jako całości wówczas, gdy zajdzie tego potrzeba.

Zloty sokole mają w procesie zwartości narodu odegrać wielką rolę, a czynić to mają właśnie dlatego, że Sokolstwo grupuje w swoich szeregach jednostki bez różnicy ich poglądów politycznych, a jedyną legitymacją ich jest ich polskość nienaganna i ich patriotyzm.

Jeżeli nieprzyjaciół zamierza atakować, to wybiera albo pozycje wysunięte albo pozycje słabsze. Najsilniej wysuniętą placówką na zachód stanowi Poznańskie i może być do tego atakowane z dwóch frontów, orężne starcie mogłoby się zacząć tam, ale jest to pozycja najbardziej zwarta pod względem narodowym, posiada bowiem tylko 9% mniejszości, a do tego Niemcy nie prowadzą jeszcze walki zbrojnej, zdobywają „pokoju”. Zamierzony w Poznaniu zlot sokoli ma utrwalić spoistość, a jeszcze bardziej dać obraz siły fizycznej społeczeństwa, gdyż bezpośrednio żaden atak jeszcze nie grozi.

Najslabszą pozycją pod względem narodowościowym jest Małopolska, tam bowiem procent mniejszości wynosi w woj. lwowskim 18+15 (według rocznika stat. podającego język ukraiński i ruski oddzielnie) stanisławowskim 46+22, tarnopolskim 25+20 przeciętnie zatem 27% ukr. i 17% rus. Pozycja ta narodowościowo niepokojąca daje łatwość nieprzyjacielowi do wicherzenia wewnątrz państwa, a do tego jest to zbiornik nafty polskiej i kluczowa pozycja geograficzna, jeszcze więcej nawet, bo podstawa istnienia Polski.

Zlot sokoli we Lwowie nabiera wobec tej sytuacji szczególnie ważnego znaczenia; o zwartość narodową chodzić będzie w pierwszym rzędzie, zwartość ludności polskiej, która przeciętnie stanowi na ziemiach południowo-wschodnich 42.6% według narodowości podanej w spisie z 1931 roku, a tylko 33% według religii rzym. kat. O tężyznę fizyczną również, o gotowość organizacyjną tutejszego społeczeństwa i jego zwartość duchową wobec mniejszości, co w sumie stanowi siłę dynamiczną polską ziemi lwowskiej. A ponieważ splot wydarzeń dziejowych przypomina mocno czasy z przed wojny światowej, zatem i zlot we Lwowie nabiera coraz bardziej cech zlotu grunwaldzkiego.

Sprawy lokalne

Doroczne Walne Zgromadzenie Gniazda odbyło się dnia 29 lutego przy udziale 51 członków.

Ze względu na to, że znaczna część członków nie wzięła udziału w tegorocznym Walnym Zgromadzeniu podajemy do wiadomości sprawozdanie z jego przebiegu i ważniejsze uchwały.

Doroczne Walne Zgromadzenie otworzył o godz. 19:30 dh. prezes Grabowski, konstatując, że wobec zadośćuczynienia wszystkim formalnościom statutowym jest ono ważne i zapadłe na nim uchwały będą miały moc obowiązującą.

Przed przystąpieniem do porządku dziennego oddaje hołd zmarłemu Ojcu Świętemu Piusowi XI szczeremu przyjacielowi Polski — Wielkiemu Polakowi i duchowemu Wodzowi Narodu Romanowi Dmowskiemu oraz zmarłym członkom naszego Gniazda śp. Helenie Czabanowej, Władysławowi Pasternakowi, Janowi Reymanowi i inż. Władysławowi Truskolaskiemu. Zebrani uczcili pamięć zmarłych przez powstanie i jednominutowym milczeniem.

Po odczytaniu i przyjęciu bez zmian protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia dh. Prezes złożył sprawozdanie z działalności Zarządu za rok 1938. Pełny Zarząd odbył 12 zwyczajnych posiedzeń, ponadto odbywały się stale co 2 tygodnie posiedzenia Komisji kinowej i finansowej, a co miesiąc posiedzenia Komisji technicznej, w której zakres wchodziły sprawy związane z wychowaniem fizycznym i przysposobieniem wojskowym młodzieży.

W ciągu roku sprawodawczego przybyło członków 73 ubyło 34 tak, że z końcem grudnia 1938. Gniazdo liczyło 302 druhow i druhen, ponadto 68 młodzieży, w tym ćwiczących 25 druhow i 15 druhen 12 chłopców — ogółem liczyło Gniazdo 370 osób.

W roku tym odbyły się 34 odczyty i akademie urządzone przez różne organizacje T. N. S. W. — T. S. L. — N. O. K. Związek Młodzieży Akadem. i S. N. Odbyły w styczniu tradycyjny opłatek zgromadził 160 osób przy udziale Duchowieństwa i Delegatów T. S. L. — N. O. K. Tow. Gwiazdy, Kupiectwa, Harcerstwa i Pow. Kom. P. W. i W. F. Znaczną ilość Członków zgromadziła uroczystość imienin dh. Prezesa połączona z zabawą taneczną. Wreszcie głównie dla młodzieży sokolej urządzono w karnawale 7 zabaw tanecznych.

Wyczerpujące sprawozdanie z prac na polu wychowania fizyczne-

go i P. W. złożył dh. naczelnik Baranowski.

Prace na tym odcinku należy podzielić na dwa okresy. Pierwszy, to okres przygotowań do Zlotu zapowiedzianego we Lwowie na Zielone Świąta — drugi to okres prac normalnych po odwołaniu Zlotu. W pierwszym wre intensywna praca, cały wysiłek Gniazda skupia się około należytego przygotowania druhow i druhen i dorostu sokolego do ćwiczeń złotych — pozatem Zarząd gromadzi fundusze, by mógł wysłać wszystkich ćwiczących a nadto prowadzi propagandę, by jak najwięcej starszych członków i sympatyków wyjechało na Zlot. Niestety niemal w ostatniej chwili Zlot z przyczyn dotąd nieznanych został odwołany i odłożony na rok bieżący.

W drugim okresie po odwołaniu Zlotu tempo pracy oczywiście osłabło. Odpadły ćwiczenia złotowe. Czynne były sekcje lekkoatletyczne i gier sportowych ograniczające się do treningów i rozgrywek wewnętrznych. Doskonale rozwija się Sekcja kajakowa, która wybija się na czoło całego Sokolstwa polskiego. Zawodnicy tej sekcji na zawodach miejscowych organizowanych przez siebie lub L. M. K. z okazji Świąta Morza zdobywają pierwsze miejsca i cenne nagrody na własność. Czołowi zawodnicy tej sekcji druhowie Klisko i Konieczny w jedyńce dh. Czeszek, wyjeżdżają na obóz do Pucka. Po odbytych kursie biorą w Pucku udział w kajakowych mistrzostwach Polski, w których zajmują naczelne miejsce, nie wiele ustępując czołowym zawodnikom na miarę europejską takim jak Sobieraj. W zawodach o mistrzostwo Pucka, w którym startowali wszyscy uczestnicy mistrzostw polskich druhowie nasi zajmują w biegu na 1000 m i 10.000 m dwójek i jedynek I i II miejsce. W zawodach o mistrzostwo miasta Warszawy zajmują również dwa pierwsze miejsca, jedno II i jedno IV miejsce, zdobywając nagrodę przechodnią Prezydenta Warszawy w postaci srebrnego pucharu. Sekcja nasza otrzymała w Związku kajakowym 19 miejsce na 43 kluby należące do niego, a jako drużyna sokola czwarte po Grudziądzu Warszawie i Mysłowicach.

We wrześniu 1938 Zarząd zaangażował na stałe do prowadzenia prac technicznych wykwalifikowanego instruktora dha Mariana Rogackiego z Gniazda Łódź, długoletniego sokoła, który ukończył kursy związkowe i sportowe. Systematyczna praca rozpoczęła 10 października, w krótkim czasie dała pomyślne wyniki — już bowiem 31 grudnia stan drużyn ćwiczących wykazał: dwa oddziały druhow liczące 28 i 32, druhen 25, dziewcząt od 8 — 16 lat 46, chłopców w tym samym wie-

ku 49, czyli razem 180 ćwiczących. Czynne są sekcje : bokserska (26) przyrzadowa (12), narciarska (12). Do Przysposobienia Wojskowego I stopnia należy 29 druhow, II stopnia 12 — nadto do P. W. I stopnia należy 25 druhen.

Gniazdo bierze udział w życiu sokolim na terenie Okręgu i Dzielnicy, jak również w życiu społecznym naszego miasta. Nawiązano ściśle kontakt z władzami W. F. i P. W. Prezes Gniazda dh. Zdzisław Grabowski wchodzi w skład Pow. Kom. W. F. i P. W. W ostatnich czasach wysłano odpowiednie druhy wzgl. druhow na nast. kursy : dla przodowniczek gier sportowych, dla świetliczarek, dla instruktorów narciarskich, bokserskich, i przodowników pływackich. Zorganizowano już zawody bokserskie. Uruchomiona sekcja strzelecka wykazuje duży postęp. Obecnie Gniazdo pracuje bardzo intensywnie nad przygotowaniem się do Zlotu Dzielnicowego we Lwowie, mającego się odbyć w okresie Zielonych Świąt. Drużyny nasze umundurowane w znacznych zespołach brały udział w uroczystych nabożeństwach, pochodach i akademiach z okazji Święta 3-go Maja, Chrystusa Króla, Święta Niepodległości i innych. W apelu za poległych wzięło udział 32 druhow i 16 młodzieży ze sztandarem i pochodniami. W dniu Wszystkich Świętych prócz udziału druhow umundurowanych w egzekwiach na cmentarzu, młodzież sokoła uporządkowała 15 grobów wojskowych przydzielonych przez Kom. Opieki nad grobami. Na uroczystość 20-lecia Obrony Lwowa wyjechało 12 druhow ze sztandarem.

Na zakończenie dh. Baranowski apeluje do starszych druhow o opiekę nad młodzieżą i organizowanie dla niej szeregu pogadanek, wykładów popularnych, gdyż urządzane przez różne organizacje ze względu na zbyt wysoki poziom nie zawsze nadają się dla młodzieży, zwłaszcza najmłodszej. Wreszcie wyraża życzenie, aby Zarząd pomyślał koniecznie o rozszerzeniu sali gimnastycznej, gdyż obecna nie jest w stanie pomieścić tak silnie liczebnych zastępów ćwiczącej młodzieży.

Po złożeniu przez dha Skarbnika sprawozdania kasowego i przeprowadzeniu dyskusji nad całością prac Zarządu, na wniosek członka Kom. Ref. dha Kołodzieja W. Z. udzieliło Zarządowi jednomyślnie absolutorium.

Następnie odbyły się wybory Prezesa, Wiceprezesa i 15 członków Zarządu. Powołano Komisję Matkę, w skład której weszli druhowie : Wiśniowski, Rogalski, Koba, Gadomski, Kondracki, Żmudzińska. W głosowaniu kartkami wybrano nowy Zarząd w składzie propono-

wanym przez Kom. Matkę.

Prezesem na 3 lata został wybrany jednogłośnie Dh. Zdzisław Grabowski. Wiceprezesem na 3 lata również jednogłośnie dh. Tadeusz Tenczarowski. W skład nowego zarządu weszli na 3 lata : Dr. Albert Eugeniusz, Baranowski Mikołaj, Dr. Malinowski Tadeusz, Pituch Romuald, Skarbowski Kazimierz, na 2 lata : Koba Józef, Kołodziej Władysław, Rogacki Marian, Rogalski Stanisław, Wiśniowski Zygmunt, na 1 rok : Banach Tomasz, Kopystyńska Maria, Pawulski Władysław, Sierzęga Antoni, mgr. Rojek Jan. Wszyscy wybrani prawie jednogłośnie.

Do Kom. Rew. wybrani jednogłośnie : dh. Kondracki Robert, Szczygieł Stanisław, Zieliński Tadeusz. Sąd honorowy pozostawiono w dotychczasowym składzie. Wybór delegatów do Okręgu Dzielnicy pozostawiono nowemu Zarządowi. Wkładki członkowskie uchwalono pozostawić w dotychczasowej wysokości 1 zł miesięcznie.

Uchwalono jednogłośnie we wszystkich salach zawiesić krzyże i zakupić portrety gen. Hallera, gen. Rozwadowskiego i Romana Dmowskiego.

Dh. Skarbowski proponuje, by stworzyć specjalną Komisję obchodu 50-lecia Gniazda, któraby rozpoczęła pracę. Na wniosek dha Prezesa uchwalono jednogłośnie prosić ks. Romana Hejnosza, by przyjął godność kapelana Gniazda i zechciał stworzyć chór na akademię 50-lecia. W końcu dh. Prezes dziękuje za wybór i apeluje do członków nowego Zarządu, by współpracowali z nim z całą energią a do ogółu, by wszelkimi siłami popierali poczynania i prace Zarządu. Na tem zakończono Walne Zgromadzenie.

Biblioteka Sokół.

Tow. nasze posiada jedną z największych bibliotek w mieście różniącą się tym od innych publicznych wypożyczalni, że prócz najnowszych utworów powieściowych posiada dzieła naukowe głównie z zakresu pamiętnikarsko-historycznego, podróży, zagadnień politycznych i społecznych. Znaczną część budżetu bibliotecznego przeznacza się na zakupno książek dla młodzieży i na lektury polecane przez Władze szkolne w związku z realizacją programów naukowych w gimnazjach i liceach. Biblioteka nasza liczy ponad 4.500 dzieł. Na przeszło 300 członków Tow. korzysta z biblioteki kilkadziesiąt osób

i częściowo młodzież ćwicząca. Snać nasi członkowie albo niedoceniają, niektórzy zaś nie wiedzą, lub nie chcą wiedzieć, że Tow. posiada taką książnicę, która może zadowolić gusta czy potrzeby umysłowe każdej sfery i wieku i uwzględnić ewentualne życzenia czytelników. Zarząd Tow. w miarę możliwości finansowych nie szczędzi pieniędzy, by utrzymać bibliotekę na poziomie nowoczesnych wymagań, to też zwraca się do wszystkich Członków Tow. o wydatniejsze poparcie własnej biblioteki przez liczne z niej korzystanie. Jest przecież jasną rzeczą, że z powiększeniem się liczby czytelników powodującym wzmożenie obrotu zwiększą się zasoby biblioteki. Równocześnie zwracamy się do ogółu Członków, aby, jeśli znajdą u siebie jakąkolwiek książkę z pieczętą Sokoła, oddawna nieoddaną lub w inny sposób zabłąkaną, zechcieli ją oddać w najkrótszym czasie.

Biblioteka jest otwarta we wtorki i piątki od godz. 18-19.

Apel do Wszystkich Członków

Nadeszła ważna chwila dziejowa, w której Państwo Polskie musi bronić swych granic na wypadek agresji i nie może ustąpić ani piędy ziemi wywalczonej serdeczną krwią swych najlepszych synów. Co więcej, musi raczej dążyć do zdobycia tego jeszcze, czego mu traktaty pokojowe nie dały, a co mu się prawnie na podstawie historii należy. Na wszelką więc ewentualność musi być pod względem obronnym tak przygotowane, aby mogło spokojnie patrzeć w przyszłość. W tym celu rozpisana została **Pożyczka** na uzupełnienie lotnictwa wojskowego i artylerii przeciwlotniczej.

Wzywamy naszych Członków, aby nie tylko wszyscy bez wyjątku spełnili stosownie do możliwości ten patriotyczny obowiązek, ale także szerzyli propagandę na rzecz Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej wśród społeczeństwa.

Polska *Drukarnia Spółdzielcza*

w Jarosławiu, plac Mickiewicza 3.

Zaopatrzona w najnowszy
krój czolonek, dostarcza
i wykonuje druki i pieczę-
cie dla szkół, urzędów,
przemysłu i handlu, oraz
potrzeb prywatnych po
cenach konkurencyjnych.

Rok założenia 1928.

Telefon № 173.